

Parlamentul
Republicii Moldova

Leg-08 nr. 103
16 martie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de Hotărâre cu privire la realizarea unui audit extern independent la Consiliul Concurenței

(nr. 39 din 24.02.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de Hotărâre cu privire la realizarea unui audit extern independent la Consiliul Concurenței, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele normative nr.100/2017, și menționează următoarele considerente.

I. Constatări generale

1. Proiectul de Hotărâre a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului.
2. Obiectul de reglementare al proiectului de hotărâre este solicitarea efectuării unui *audit extern independent de performanță* a activității Consiliului Concurenței.
3. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de Hotărâre ținem să menționăm următoarele:
  - nota informativă nu corespunde exigențelor art. 30 din Legea nr. 100/2017, care prevede că autorul proiectului va întocmi Nota informativă conform modelului indicat în anexa nr. 1 a Legii;
  - potrivit alin.(1) din art. 35 al Legii nr. 100/2017, toate proiectele actelor normative sunt supuse expertizei anticorupție care este obligatorie, inclusiv pentru proiectele elaborate de deputații în Parlament.

II. Obiecții de conținut

1. Referitor la clauza de adoptare a proiectului vizat, menționăm că urmează a se indica temeiul juridic concret care va sta la baza efectuării auditului extern independent de performanță a activității Consiliului Concurenței, or referința la norma care prevede condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă a deputatului este irelevantă în cazul dat.

2. Remarcăm, că proiectul nu stabilește expres subiectul abilitat care urmează să efectueze *auditul extern independent, de performanță* a activității Consiliului Concurenței, sursa de finanțare a auditului, finalitatea acestuia, precum și efectele raportului de audit asupra activității ulterioare a Consiliului Concurenței. Drept consecință, prevederile **Art. 1** din proiect nu asigură claritatea, oportunitatea, coerența și corelarea proiectului cu normele în vigoare. În acest sens, subliniem constatările Curții Constituționale (HCC nr. 5/2018, nr. 26/2016 și nr. 26/2010) care stabilesc că norma de drept trebuie să corespundă celor trei criterii de calitate: *accesibilitate, previzibilitate și claritate*, iar la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca aceasta să corespundă exigențelor de calitate.

3. Cu referință la **Art. II** din proiect, atenționăm că potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 72/2019 și anume art. 1 pct. 11 este de competența Comisiei de control al finanțelor publice *asigurarea cadrului legal privind auditul public extern; asigurarea organizării și funcționării instituției supreme de audit; examinarea și audierea rapoartelor anuale și de audit ale Curții de Conturi și ale entităților auditate; audierea raportului anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public; examinarea raportului anual al Consiliului Concurenței*. Prin urmare, atribuirea Comisiei economie, buget și finanțe – de a *iniția și pregăti procedura de selectare a auditorului extern independent, de a stabili termenii de referință pentru efectuarea auditului extern, precum și de a prezenta propuneri privind cheltuielile necesare realizării auditului*, nu ține de competența acesteia.

III. Cu referire la auditul efectuat de către Curtea de Conturi

Ținem să scoatem în evidență norma art. 33 alin.(3) și(4) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012, raportul financiar anual și raportul auditului de performanță al Consiliului Concurenței fac parte din raportul anual al acestei autorități, care se aprobă de către Plenul Consiliului Concurenței și se prezintă Parlamentului, în ședință plenară, până la data de 1 iunie, fiind

ulterior publicat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței. Iar art. 37 alin.(3) din Legea Concurenței nr. 183/2012 stabilește că auditul de performanță se efectuează de către Curtea de Conturi.

Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova prevede în mod expres că Curtea de Conturi *este instituția supremă de audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public prin realizarea auditului public extern în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.*

Consecvent, subliniem că potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 260/2017, audit al performanței reprezintă activitate de evaluare independentă, obiectivă și de încredere a modului în care entitatea audiată respectă principiile economicității, eficienței și eficacității. Efectuarea unui audit extern independent de performanță a activității Consiliului Concurenței, prevăzut la **Art. 1** din prezentul proiect de Hotărâre, ține de competența *exclusivă* a Curții de Conturi în condițiile art. 31 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova.

Instituirea unui *audit extern independent de performanță* de alți subiecți decât Curtea de Conturi, nu ar asigura un echilibru între reglementările concurente și integrarea organică în cadrul normativ în vigoare, fapt ce contravine prevederilor statuate la art. 3 alin. (1) lit. c) alin.(4) lit. a) din Legea nr. 100/2017.

În continuarea celor expuse, amintim că Parlamentul Republicii Moldova deține pârghii legale care îi permit a dispune efectuarea de către Curtea de Conturi a unor misiuni de audit. Acest fapt este prevăzut de norma art. 6 alin.(5) din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, potrivit căreia, Parlamentul este în drept să solicite, prin Hotărâre, Curții de Conturi efectuarea unor misiuni de audit public extern. Urmare a auditului de performanță efectuat, Curtea de Conturi, analizând rezultatele auditului autorităților prin aprecierea respectării principiilor economicității, eficienței și eficacității raportează rezultatele Parlamentului Republicii Moldova.

Concluzionând cele expuse, considerăm că, efectuarea auditului de performanță de către un alt organ, altul decât Curtea de Conturi, ar putea conduce la ideea că Parlamentul își expune neîncrederea în activitatea Curții de Conturi, aceasta fiind instituția supremă de audit a Republicii Moldova.

IV. Cu referire la normele relevante ce se conțin în legislația UE

Menționăm că, la nivel european, instrumentul ce stabilește standardele în domeniul concurenței și a garanțiilor reale asigurate de state pentru independența operațională, instituțională și financiară a autorităților de concurență este Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

Astfel, în vederea asigurării principiului independenței, pct. 8, 10 și 22 din preambulul Directivei menționate prevăd angajamentul statelor membre de stabilire a garanțiilor fundamentale de independență a autorităților naționale administrative de concurență, astfel ca acestea să aplice legislația concurenței în mod uniform și eficace. Totodată, autoritățile naționale administrative de concurență ar putea face și obiectul unui control parlamentar. La fel, art. 4 din Directiva nominalizată stabilește în sarcina statelor membre obligația de a asigura cel puțin că membrii personalului și persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență sunt în măsură să-și îndeplinească atribuțiile și să își exercite competențele legale fără intervenții politice și alte influențe din exterior, precum și garanții de a nu solicita și de a nu accepta din partea Guvernului sau a oricărei alte entități publice sau private în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor oferite.

În această ordine de idei, luând în considerație prevederile art. 335 alin.(2) din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova are obligația de a menține o autoritate independentă din punct de vedere funcțional, cu resurse umane și financiare adecvate, pentru a asigura respectarea în mod eficace a legislației în materie de concurență.

În concluzie, considerăm că proiectul de Hotărâre nu corespunde întocmai exigențelor și rigorilor tehnico-juridice și redacționale pentru a fi obiect de examinare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, urmând a fi revăzută și redactată.

Șef Direcție generală juridică

Ion CREANGĂ

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554